

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 247/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti GU SLOVENSKO, s. r. o., Priemyselný park Nitra – sever, Dolné Hony 24/1085, Lužianky, zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Jánskym, advokátska kancelária, Štúrova 13, Nitra, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 6 Er 171/2013 z 21. mája 2013, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8 CoE 85/2013 z 15. augusta 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 ECdo 237/2014 z 29. septembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti GU SLOVENSKO, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. decembra 2015 faxom a 15. decembra 2015 poštou doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti GU SLOVENSKO, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa

čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 Er 171/2013 z 21. mája 2013, Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 CoE 85/2013 z 15. augusta 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 ECdo 237/2014 z 29. septembra 2015 (ďalej len „namietané uznesenie okresného súdu a krajského súdu“ a „namietané uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Sťažovateľka sa na okresnom súde domáhala proti dlžníkovi (inej obchodnej spoločnosti) zaplata sumy 16 584,21 € s prísl. Okresný súd vydal 26. apríla 2011 platobný rozkaz sp. zn. 10 Rob 19/2011, ktorým uložil dlžníkovi povinnosť zaplatiť sťažovateľke požadovanú sumu. Dňa 28. júna 2011 vstúpil dlžník (povinný) do reštrukturalizácie. Toto reštrukturalizačné konanie bolo uznesením Okresného súdu Trenčín (právoplatným 3. marca 2012) skončené a reštrukturalizačný plán dlžníka bol schválený.

3. Okresný súd na návrh sťažovateľky následne poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymoženie dlžnej čiastky. Povinný podal v marci 2013 proti exekúcii námietky a žiadal zastaviť exekučné konanie z dôvodu, že sťažovateľka si mala svoju pohľadávku uplatniť v už spomenutom reštrukturalizačnom konaní. Sťažovateľka vo svojom vyjadrení k námietkam dlžníka poukazovala na desaťročnú premlčaciu lehotu na podanie návrhu na výkon rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 110 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka, poukazujúc pritom na to, že reštrukturalizácia nemá vplyv na zánik exekučného titulu, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť ešte pred začatím reštrukturalizačného konania.

4. Okresný súd namietaným uznesením námietkam dlžníka vyhovel a exekučné konanie zastavil. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil a následne jej dovolanie odmietol aj najvyšší súd namietaným uznesením. Ku dňu podania sťažnosti je už na majetok povinného vyhlásený konkurz.

5. Sťažovateľka namieta porušenie svojich označených práv (pozri bod 1) namietanými uzneseniami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu pre nedôvodné popieranie súdnej ochrany pri domáhaní sa jej práv, čo priamo zapríčinilo zmenšenie jej majetku, a pre arbitrárnosť a svojvôľu rozhodnutia krajského súdu v spojení s rozhodnutím okresného súdu potvrdeného rozhodnutím najvyššieho súdu, a z dôvodu, že *«právna úprava reštrukturalizácie je zjavne parciálnou procesnoprávnou úpravou špecifického konania, pričom zákon č. 7/2005 Z. z. [o konkurze a reštrukturalizácii o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“), pozn.] sa z hľadiska prípadnej kolízie, alebo nevyriešeného vzťahu jeho ustanovení nijakým spôsobom (záverečnými a prechodnými ustanoveniami) nevysporiadal s ostatnými všeobecnými právnymi predpismi»*.

6. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje aj na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 545/99 z 3. februára 2000 (N 18/17 SbNU 127) podľa ktorého *„nemôže byť pochybnosť o tom, že lehota na podanie prihlášok pohľadávok veriteľov do reštrukturalizácie je lehotou procesnoprávnou. Jej nestihnutie nemôže mať za následok hmotnoprávny zánik pohľadávky, ale spôsobuje iba obmedzenie veriteľa v tom, že sa nemôže domáhať uspokojenia svojej pohľadávky v tejto reštrukturalizácii...*

Uvedený postup Krajského súdu v Trenčíne svojim potvrdzujúcim rozsudkom zvyšuje mieru arbitrárnosti rozhodovania v tomto prípade za únosnú mieru. V prípade rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne je potrebné uvažovať aj o porušení čl. 13 Dohovoru - právo na účinný opravný prostriedok vzhľadom na to, že sa Krajský súd v Trenčíne nijako nezaoberal argumentmi sťažovateľa v podanom odvolaní, čím arbitrárne ukrátil sťažovateľa na jeho právach, najmä čo sa účinnosti opravného prostriedku týka, a zároveň sťažovateľovi taktiež arbitrárnym spôsobom odňal právo podať dovolanie podľa § 236 v spojení s § 239 O. s. p., čo skonštatoval aj Najvyšší súd SR...

V poslednom rade poukazujem na porušenie práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy SR. Uvedené porušenie priamo súvisí s pochybeniami súdu, ktoré majú za následok nemožnosť vymáhania nároku sťažovateľa.

... ku dňu podania tejto sťažnosti je na majetok povinného vyhlásený konkurz. Ku dnešnému dňu sa teda sťažovateľ v zmysle platnej právnej úpravy nemôže domáhať svojho nároku v exekučnom konaní...

Naproti tomu v prípade, ak by rozhodnutím súdu prvého, ako aj druhého stupňa, nebolo exekučné konanie zastavené a NS SR tieto rozhodnutia potvrdené, je potrebné vychádzať z toho, že povinný majetok mal, nakoľko v tomto čase riadne fungoval (v rokoch 2012 až 2015 nebolo na majetok povinného vedené žiadne vyrovnacie konanie).

... Odhliadnuc od teoretickej výšky uspokojenia z výťažku v konkurze (výťažok pritom nie je vôbec istý) je potrebné sa zaoberať samotnou existenciou spoločnosti. Po skončení konkurzu dôjde k výmazu povinného z ORSR, čoho následkom je úplné znemožnenie vymáhania nároku sťažovateľa, keďže povinný zanikne.“

7. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, na súdnu ochranu, ako i právo vlastníť majetok vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR Uznesením Najvyššieho súdu zo dňa 29.9.2015, sp. zn. 4 ECdo 237/2014-71 v spojení s Uznesením Krajského súdu...zo dňa 15.8.2013, sp. zn. 8CoE/85/2013-49 a Uznesením Okresného súdu... zo dňa 21.5.2013, sp. zn. 6Er/171/2013-30 porušené bolo.

... Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.9.2015, sp. zn. 4 ECdo 237/2014-71, Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15.8.2013, sp. zn. 8 CoE/85/2013-49 a Uznesenie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 21.5.2013, sp. zn. 6 Er/171/2013-30 sa zrušujú a vec sa Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou vracia na ďalšie konanie.

... Najvyšší súd... spolu s Krajským súdom... a Okresným súdom... sú povinní do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu.. spoločne a nerozdielne zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľovi vo výške 16.584,21 EUR...

... Najvyšší súd... spolu s Krajským súdom... a Okresným súdom... sú povinní nahradiť sťažovateľovi spoločne a nerozdielne trovy konania...“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp.

nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

II.A

12. K namietanému porušeniu základných práv a práv sťažovateľky podľa označených článkov ústavy a dohovoru uznesením okresného súdu

13. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovatelia sa môžu domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím im dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľov je okrem iného aj

opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

14. V danom prípade bola sťažovateľka oprávnená podať proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, čo aj urobila, keď ho podala v júni 2013, ako to vyplýva z príloh k sťažnosti, a krajský súd o tomto odvolaní svojím uznesením aj rozhodol. Z toho vyplýva, že sťažovateľka mala k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

15. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základných práv uznesením okresného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.B

16. K namietanému porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu

17. Ústavný súd po preskúmaní námietok sťažovateľky (body 5 až 7) konštatuje, že sťažnosť vo vzťahu k namietaným uzneseniam krajského súdu a najvyššieho súdu treba považovať za zjavne neopodstatnenú (pozri bod 10).

18. Z odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu, vyplýva, že okrem opísania skutkových a právnych záverov okresného súdu vo veci vyhovenia námietkam povinného proti exekúcii vedenej proti nemu (s. 1 až s. 3), podstaty odvolacích námietok sťažovateľky a vyjadrenia povinného (záver s. 3 a s. 4) je zrejmé, že krajský súd sa iba stotožnil s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu, ale na druhej strane mu to procesný kódex výslovne umožňoval (§ 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Hoci je pravdou, že krajský súd nedal priame odpovede sťažovateľke na jej odvolacie námietky vznesené v odvolaní, závery krajského súdu nie sú podľa

ústavného súdu ešte arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené, ako sa domnieva sťažovateľka. Podľa názoru ústavného súdu nosná argumentácia sťažovateľky je stavaná skôr „de lege ferenda“, a v podstate vyčíta neústavnosť tých ustanovení zákona o konkurze (najmä § 120 ods. 1, ale predovšetkým § 155 ods. 2, podľa ktorého „zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov, ktorí riadne a včas podľa tohto zákona neprihlásili svoje pohľadávky, vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi“), na čo však nie je sťažovateľka oprávnená. Jadro jej námietok teda smerovalo k neústavnosti všeobecnými súdmi odôvodňujúcich zákonných ustanovení zákona o konkurze, pričom tieto by bolo možné preskúmať iba v konaní podľa čl. 125 ústavy, ktoré však sťažovateľka nie je oprávnená vyvolať.

19. Vo vzťahu k napádanému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľka vo svojej sťažnosti neuviedla v podstate žiadnu ústavne významnú argumentáciu, a teda sťažnosť v tejto časti nespĺňa zákonom predpísané náležitosti (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Neušlo pozornosti ústavného súdu, že splnomocnenie pre advokáta navyše vykazuje formálne nedostatky (je udelené iba vo vzťahu k dovolaciemu uzneseniu najvyššieho súdu, a nie aj proti uzneseniu okresného súdu a uzneseniu krajského súdu, a teda nespĺňa podmienky ustanovené v § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Nad rámec už uvedeného možno preto uzavrieť, že ani napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nie je svojvoľné a jeho závery sú z ústavného hľadiska akceptovateľné (predovšetkým s. 4 až s. 7). Okrem toho odôvodnenie sťažnosti (týkajúce sa porušenia čl. 13 dohovoru) nie je premietnuté v petite sťažnosti (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde), hoci sťažovateľka je kvalifikovane zastúpená advokátom.

20. Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že v posudzovanej veci argumentácia sťažovateľky vyjadruje iba odlišný právny názor na preukázaný skutkový stav, avšak bez toho, aby indikovala relevantný ústavnoprávny rozmer, t. j. vecnú súvislosť jej námietok s namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru. Ústavný súd preto jej sťažnosť odmietol v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nielen ako zjavne neopodstatnenú, ale aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2016